

Kiitollisuus

Vesa Koiviston saarna Järvenpään kirkossa 15. sunnuntai helluntaista - Luuk. 17: 11–19

Kiitollisuuden ymmärtää parhaiten silloin, kun elämän itsestäänselvyydet rapisevat pois. Vakava sairaus voi avata silmät näkemään sen, miten helppoa ja rikasta elämä oli aiemmin. Sairauden keskellä osaa iloita pienistä asioista aivan uudella tavalla. Tänäpäin tässä messussa ja kirkkokahveilla vieraana olevat nimikkolähettimme tietävät varmaan jo Senegalin kokemuksista, miten kiitollisia saamme olla asuessamme Suomessa. Itse muistan olleeni hyvin kiitollinen armeija-ajan jälkeen pienistä siviilielämän iloista: omasta sängystä, pidemmistä yöunista ja siitä että sai olla sisätiloissa vesi- ja räntäsateella. Kiitollisuudella on kuitenkin taipumus unohtua ja elämän monet hyvät asiat muuttuvat helposti itsestäänselvyyksiksi, joista ei ymmärrä olla kiitollinen.

Evankeliumiteksti kertoo, miten kymmenestä parantuneesta spitaalisesta vain yksi tuli Jeesuksen luo kiittämään häntä. Yhdeksän spitaalista olivat varmasti kiitollisuuden huumassa parantumisestaan. Nyt näillä parantuneilla spitaalisilla oli mahdollista päästä eristyksistä kotiin, päästä jälleen ihmisten lähelle, syödä läheisten kanssa ja sai ottaa syliinsä lapsensa/vaimonsa. Heillä oli kiire päästä nauttimaan terveydestään ja se sai heidät unohtamaan tärkeimmän, Parantajan, lahjan antajan. He painelivat tiehensä Jeesuksen luota kuin parantumisen lahja kainalossaan eivätkä tajunneet, että vielä suurempi lahja, pelastuksen lahja, oli tarjolla Jeesuksen luona.

Mutta vain yksi parantuneista, samarialainen mies, palasi kiittämään lahjan antajaa. Yhdeksän muuta tarvitsivat Jeesusta kyllä vaikeuksissaan, mutta eivät enää parannuttuaan. Tämä asenne lienee liiankin tuttu meille. Jumalaan ja Jeesukseen turvaudutaan hädän hetkellä, mutta hädestä päästyä Auttaja unohtuu ja lahjasta tulee tärkein.

Samarialainen mies ymmärsi paranemisen Jumalan teoksi ja halusi palata ylistämään Jumalaa. Sen myötä hän sai kaikkein suurimman lahjan, pelastuksen. "Uskosi on pelastanut sinut" sanoi Jeesus samarialaiselle miehelle.

Kiitollisuus on helposti unohtuva asia ja siksi sitä on opeteltava ja harjoiteltava. Kiitollisuus löytyy ennen kaikkea Raamatun ääreltä ja rukouksesta. Jumalan luomistyön ihmettely ja luomisen lahjoista nauttiminen synnyttävät aitoa kiitosta elämän lahjasta. Jeesuksen ristinkuolema ja ylösnousemus ovat vielä suurempia kiitoksen aiheita, jotka eivät välttämättä avaudu tuoreella tavalla. Niidenkin merkitys kirkastuu uudella tavalla, kun hetkeksi pysähtyy miettimään sitä, mikä olisi tilanne, jos meillä ei olisi äärettömän rakastavaa Jumalaa, joka lähetti Poikansa kuolemaan ristillä puolestamme ja avaamaan tien Taivaaseen. Ilman Jeesuksen ristiä ja ylösnousemusta olisimme tuomittuja kulkemaan kohti ikuista eroa Jumalasta. Voi vain miettiä, miten ilman Jumalaa pahan vallat riehuisivat täällä ja maapallo olisi todellinen helvetin esikartano (jos se nytkin siltä välillä tuntuu kaikkine Darfurin ja Irakin kriiseineen). Ei olisi toivoa, ei iloa eikä rakkauttakaan. Mutta meillä on Jeesuksen ristillä hankkima pelastus, ylösnousemuksen toivo ja rakastava Isä, joka antaa synnit anteeksi.

Kiitoksen aiheet ovat loppumattomat. Suurin kiitoksen aihe on itse Jumala; se mitä Hän on. Siksi Raamattu monesti puhuu ylistämisestä, joka on Jumalasta kiittämistä. Jeesuksen parantama spitaalinenkin ylisti suureen ääneen Jumalaa. Tänä minäkeskeisyyden aikana voi helposti käydä niin, että ylistyksessä korostuu liikaa minun usko tai minun teot ja valintani. Ylistyksen ja kiitoksen sisältö on kuitenkin aina Jumala, se mitä hän on ja mitä hän on tehnyt.

UT:n tekstissä (Ef 5: 15-20) kehoitetaan: "soittakaa ja laulakaa täydestä sydäimestä Herralle ja kiittäkää aina ja kaikesta Jumalaa". Jotta tämä voisi toteutua, Paavali kehottaa: "Antakaa Hengen täyttää itsenne". Hän tarkoittaa sitä, että Pyhä Henki saa yhä uudestaan ja uudestaan täyttää meitä, sytyttää sydämen iloon ja kiitokseen, avata silmät näkemään Jumalan suuruuden ja rakkauden.

Jeesuksen ja 10 spitaalisen kohtaamisessa näkyy myös yksi suuri kiitoksen aihe. Jeesuksen syvä rakkaus ja sääli toisten hylkäämiä ja kärsiviä kohtaan. Spitaaliset joutuivat elämään erityksissä muista, myös puolisoistaan ja lapsistaan. Kaiken lisäksi spitaalia pidettiin synnin seurauksena. Spitaaliset olivat siis ihmisten mielestä Jumalan hylkäämiä. Heiltä oli viety yhteydet toisiin ihmisiin ja vielä Jumalakin. Useimmiten tuosta kaameasta taudista ei kukaan parantunut. Voi vain kuvitella miten toivotonta ja kurjaa elämää spitaaliset viettivät keskenään.

Mutta Jeesuksen rakkaus ulottui myös heihin. Hänen rakkautensa ulottui pohjaan asti, se ei jättänyt ketään ulkopuolelle. 10 spitaalista olivat kuin tomuun poljettuja - mutta silti he ahdingossaan halusivat tarrautua toivoon, josta he olivat jo kuulleet. Jeesuksen maine oli nimittäin kiirinyt jo laajalle.

10 spitaalisen tapaus kertoo, miten näinkin surkeassa jamassa voi tarrautua Jeesukseen. Jeesus on toivo myös täysin toivottomille tapauksille. Ja vaikka ihminen onkin liian monesti kiittämätön saamastaan avusta ja huolenpidosta, Jeesus rakastaa jatkuvasti ihmistä.

Jeesuksen vastaus spitaalisille on mielenkiintoinen. Jeesus asettaa miehet koetukselle. Hän ei paranna heitä heti paikalla, vaan koettelee heidän uskoaan. Jeesus lähettää miehet pappien luokse. Mooseksen lain mukaan papit tutkivat, oliko joku parantunut spitaalistaan. Miehet joutuivat lähtemään uskon varassa, Jeesuksen sanaan luottaen, pappien luokse. Eivät he olleet vielä parantuneet kun he lähtivät kulkemaan pappien luokse. Luukas kertoo, että mennessään he puhdistuivat; Heittäytyminen Jeesuksen antaman lupauksen varaan auttoi ja Jeesuksen sana toteutui. Tästä huomaamme, että Jeesus ei halua ainoastaan antaa jotakin ulkoista hyvää, vaan tärkeimmän eli pelastuksen, uskon Häneen.

Tästä saamme taas hyvän esimerkin uskonelämän tärkeysjärjestyksestä. Ensin usko Jeesukseen ja hänen sanaansa ja lupauksiinsa ja sitten merkit ja ihmeet. Usko nimittäin pelastaa ilman merkkejä ja ihmeitä. Merkit ja ihmeet sen sijaan eivät pelasta ilman uskoa. Tämä näkyy siinä, miten toiset spitaaliset paranivat, mutta eivät välttämättä pelastuneet. Samarialainen spitaalinen ei ainoastaan parantunut, vaan hän myös pelastui.

Spitaalisten paranemisesta huomaamme, että kärsimys tai paraneminen eivät sinällään lähennä meitä Jumalaan. Lahjan käyttöön ottamisessa voi olla niin kiire, että Antaja unohtuu. Uskossa on opittava elämään niin hyvien kuin huonojenkin asioiden kanssa, hyvien ja pahojen päivien kanssa. Usko kantaa pahojenkin päivien yli. Usko Jumalaan ja pelastus ovat niin ihmeellisiä asioita, että ne avaavat sydämen kiitokseen syvimmissäkin ahdingossa. Tämän ihmeellisen asenteen löydämme monesti Raamatusta, esim. Paavali ja Silas ylistivät laulamalla Jumalaa vankityrmän perimmäisessä sopessa jalkapuuhun teljettynä selkä ruoskittuna.

Jeesuksen kysymys meille on, olemmeko me niiden yhdeksän spitaalisen joukossa, jotka lähtivät parannuttuaan Jeesuksen luota pois vai olemmeko kuin se yksi parantunut spitaalinen, joka palasi ylistämään Jumalaa. Olemmeko kiitollisia Häntä kohtaan siitä, mitä olemme saaneet lahjana? Täyttääkö sydämemme kiitollisuus Jeesusta kohtaan?

Ehtoolliselle tullessamme voimme osoittaa kiitollisuuttamme Jeesukselle. Ehtoollista edeltävässä prefaatorukouksessa rukoilemme:

Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta...

Ehtoollinen on kiitosateria, jossa ennakoimme suurta Taivaan ilojuhlaa, jossa lakkaamatta kiitetään ja ylistetään Jumalaa. Ehtoollisella voimme kiitollisin mielin vastaanottaa Jumalan kalleimman lahjan, Jeesuksen ruumiin ja veren, jotka hän uhrasi pelastuksemme tähden. Hän haluaa lahjoittaa ilmaiseksi meille iankaikkisen elämän eikä hän aseta ehtoolliselle mitään rajoja, kynnyksiä tai kiitollisuustestiä. Tärkeintä on, että ehtoolliselle tullessa myöntää tarvitsevansa Jeesuksen ristinuhrin, suostuu armahdettavaksi.

Kiitollisuuden osoittamista on myös uskontunnustus, siinä kiitetään Jumalaa siitä mitä hän on tehnyt pelastukseksemme.